

Νίστρου, οὐχὶ μόνον χρησιμεύει ὡς ἀποθήκη τῶν φυσικῶν προϊόντων τῆς παρμεγέθους χώρας, μεθ' ἧς οἱ δύο οὗτοι ποταμοὶ ἀνοίγουν συγκοινωνίαν, ἀλλὰ κατὰ συνέπειαν τῶν προνομίων ὅσα χαίρεται, εἶναι προσέτι ὁ κυριώτερος λιμὴν ὧν τῶν ποταμῶν τῆς Ῥωσσίας, ὅσοι ῥέουν εἰς τὰς δύο θαλάσσας τὰς ἀποτελούσας τὸ νότιον αὐτῆς σύνορον. Πρὸ μόλις μιᾶς πεντηκονταετηρίδος ἡ Ὀδησσὸς ἦτο μικρὰ κώμη ἀλιέων, ὑπὸ Ταρτάρων μόνον κατοικουμένη· ἀλλ' αὐτοκρατορικὰ ψηφίσματα καὶ ἀρίστη θέσις ἐπετάχυναν τὴν πρόοδον αὐτῆς, ἀπὸ πρῶτον εἴλκυσε τὴν προσοχὴν τῆς αὐτοκρατορίσσης Αἰκατερίνης. Τὸ 1817 ὁ αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος ἐξέδωκε δόγμα κηρύττον ἀτελῆ τὸν λιμένα τῆς Ὀδησσοῦ, καὶ διὰ τριάκοντα ἔτη ἀπαλλάττον ἀπὸ φορολογίαν τοὺς κατοίκους. Ἡ πόλις καὶ τὰ προάστεια περιέχουσι τώρα 60,000 κατοίκων· ἐάν δὲ τὰ τῆς ἀτελείας προνόμια ποτὲ δὲν παρεβιάζοντο, πιθανὸν ὅτι ἤθελεν ἐφελκύσειν μεγαλύτερον ἔτι πληθυσμόν.

Τὰ ἐκ τῆς Ὀδησσοῦ ἐξαγόμενα εἶδη συνίστανται ὡς ἐπιτοπλεῖστον ἀπὸ γεννήματα, ἄλειμμα, δέρματα, καὶ μαλλίον, οἷς καὶ σίδηρον καὶ χαλκὸν ἐκ τῶν μεταλλείων τῆς Σιβηρίας, εἰς τὸ Ταγαρόγον πρῶτον φερομένους διὰ τοῦ Τανάϊδος. Ἀλλὰ τὸ πρῶτιστον ἐμπορικὸν εἶδος εἰς τὸν Εὐξείνιον Πόντον εἶναι ὁ σῖτος· ὧν τῶν χωρῶν τῆς Μεσογείου πρωτίστη σιτοθήκη εἶναι ἡ Ὀδησσός.

Ἀπὸ τοῦ Νίστρου μέχρι τοῦ Τανάϊδος, αἱ ἀκταὶ καὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου καὶ τῆς Μαιώτιδος Λίμνης συνορεύουν μὲ ἀκαλλιεργήτους πεδιάδας, πλάτος ἑκατὸν μιλίων κατὰ μέσον ὅρον ἐχούσας, ὅπου βόσκονται καὶ τρέφονται ἱκανοὶ βόες καὶ πρόβατα. Ὁ ἀπὸ τοῦ Εὐξείνου Πόντου ἐξαγόμενος σῖτος παράγεται εἰς τὰς ἐπαρχίας τὰς χειμένας ἐπέκεινα τῆς περὶ τοὺς αἰγιαλοὺς ποιμνικῆς ταύτης χώρας. Τὸ δὲ πλεῖστον μέρος αὐτοῦ μετακομίζεται εἰς τὴν Ὀδησσοῦ διὰ ξηρᾶς ἀπὸ τόπους ἑκατὸν ἕως τετρακόσια μίλια ἀπέχοντας. Αἱ μικραὶ σιτοφόροι ἄμαξαι ἀρχίζουν νὰ φθάνωσιν εἰς τὴν Ὀδησσοῦ τὸν Μάϊον, ἀλλ' αἱ περισσότεραι δὲν ἐμβαίνουν εἰς τὸν τόπον αὐτὸν πρὸ τοῦ Ἰουνίου ἢ Ἰουλίου. Κατὰ τινὰς ἡμέρας, εἰς τοὺς τελευταίους δύο μῆνας, βλέπει τις πεντακόσια ἢ ἑξακόσια, κάποτε δὲ καὶ χίλια τοιαῦτα φορεῖα εἰς τὴν πόλιν εἰσερχόμενα. Εἰς ἓν μόνον ἔτος, τὸ 1817, ὅτε τὸ σιτεμπόριον μάλιστα ἤμαζε, πρέπει νὰ εἰσῆλθον εἰς τὴν Ὀδησσοῦ περὶ τὰς 160,000 τῶν φορεῶν τούτων ἀπὸ τὸν Μάϊον ἕως τὸν Ὀκτώβριον. Ἐκαστον δὲ φορεῖον σύρεται ὑπὸ δύο βοῶν.

Ἐπειδὴ ὁ Εὐξείνιος Πόντος δέχεται τὰ γλυκεῖα ὕδατα τῶν μεγίστων ποταμῶν τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀσίας, ἡ ἐπιφανεία του ταχέως παγώνει παρὰ τοὺς αἰγιαλοὺς, ἡ δὲ θαλασσοπολις εἰς τὴν Ὀδησσοῦ διαρκεῖ μόνον ἀπὸ τὰ μέσα Μαΐου ἕως τὰ τέλη Ὀκτωβρίου.

Ὁ λιμὴν τῆς Ὀδησσοῦ λογίζεται ἀσφαλίστατος. Ἡ πόλις ἐκ τῆς θαλάσσης φαίνεται κάλλιστα, ὠραίας οἰκοδομὰς ἔχουσα παρὰ τοὺς ὑψηλοὺς καὶ ἀποτόμους

βράχους, ἐφ' ὧν εἶναι τοποθετημένη. Σχέδιον ἔχει τετραγωνικόν· οἶκους δὲ καλοκτίστους μὲν, πλὴν ἀποκεχωρισμένους, ὥστε δὲν φαίνονται ὠραῖαι καὶ ὁμοειδεῖς αἱ ἀγυαί· ἀστράτοι δὲ οὐσαι, γίνονται τόσον λασπώδεις μετὰ τὴν βροχὴν, ὥστε μόλις ἐμπορεῖ τις νὰ διαβῇ πεζός. Ἡ καύσιμος ὕλη καὶ τὸ ὕδωρ εἶναι σπάνια καὶ ἀκριβά. Τὸ κλίμα, καίτοι ἄστατον, δὲν εἶναι νοσῶδες.

ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ.

Ἀριθ. 7.

ΤΕΡΑΤΑ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ.

ΣΑΦΕΣ ἔγινεν ἐκ τῶν προειρημένων, ὅτι οἱ Ἀπόστολοι θαυματουργοῦντες διήγειρον τὴν προσοχὴν, καὶ εἴλκυον τὴν ἀκρόασιν τῶν ἀνθρώπων. Ταῦτα δὲ τὰ θαυματουργήματα, ὡς καὶ ὅσα διηγοῦνται ὅτι ἔπραξεν ὁ Ἰησοῦς, ἡ ἀναμφισβήτητα πρέπει νὰ ᾔσαν, ἡ οὐδέποτε ἤθελον πιστευσθῇ· καθότι χρεῖα νὰ ἐνθυμώμεθα ὅτι ἐνηργοῦντο μετὰ τῶν ἐχθρῶν, κυριευμένων ἀπὸ τὰς πλεονδυνατὰς προλήψεις ἐναντίον τῶν Ἀποστόλων. Ἐάν, παραδείγματος χάριν, διεδίδετο λόγος ὅτι οἱ Ἀπόστολοι ἐκ θαύματος ἐθεράπευσαν ἀσθενεῖς, ἀλλ' εἰς τρόπον ὥστε νὰ μένῃ ἀμφιβολία εἴτε ἂν ἀληθῶς ἔγινεν ἡ θεραπεία, εἴτε ἂν ἔγινε κατὰ ὑπερφυσικὸν τρόπον, — οἷα δῆποτε τοιαύτη ἀμφιβολία ἤρκει νὰ κλείσῃ κατ' αὐτῶν τὰ ὅτια τῶν ἀνθρώπων.

Ἐκτὸς δὲ τούτου, τὰ θαύματα ἔπρεπε νὰ ᾔναι καὶ τόσον πολυάριθμα καὶ τόσον πολυποίκιλα, ὥστε νὰ ὑπερβαίνωσι τὰς κοινῶς ἀποδιδόμενας εἰς τοὺς μάγους δυνάμεις. Καθότι ἐφρόνουν, ὡς φαίνεται, οἱ πλείότεροι, ὅτι οἱ μάγοι ἠδύναντο νὰ ἐνεργῶσι θαύματά τινα, οὐχὶ δ' ἄλλα διαφορετικῶς εἶδους. Ὅντως δὲ μᾶς ἰστορεῖται, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὄχι μόνον ἐθεράπευε χωλοὺς, καὶ τυφλοὺς, καὶ ἀσθενεῖς, τινὰς παρόντας καὶ τινὰς ἀπόντας, ἄνδρας, γυναῖκας καὶ παιδιὰ, ἀλλὰ καὶ νεκροὺς ἀνέστησεν, ἔθρεψε πλήθη μὲ ὀλίγους ἄρτους, καθεσύχασε τοὺς ἀνέμους καὶ τὰ κύματα μὲ τὴν προσταγὴν αὐτοῦ, ἐξήρανε δένδρον μὲ τὸν λόγον του, μετέβαλε τὸ ὕδωρ εἰς οἶνον, κτλ. Ταῦτα δὲ πάντα ἔγιναν ὡς συγκατάβασις ἀναγκαῖα εἰς τὴν τότε ἀσθενείαν τοῦ ἀνθρώπου νοός. Δὲν ἐσυμπέραινον διαμιάς, ὅτι αὐτὸς πρέπει νὰ ᾔναι ἀληθὴς προφήτης ἐξ ἐνός μόνον θαυματουργήματος· ἀλλ' ἔλεγον, 'Ὁ Χριστὸς ὅταν ἔλθῃ, μήτι πλείονα σημεῖα τούτων ποιήσει, ὧν οὗτος ἐποίησεν;' (Ἰωάν. ζ'. 31.) Ὡσαύτως εἶπε καὶ ὁ Νικόδημος, ὄχι 'Οὐδεὶς σ' ἡμεῖς δύναται ποιεῖν, ἃ σὺ ποιεῖς, ἐάν μὴ ἡ τὰ τὰ σημεῖα δύναται ποιεῖν, ἃ σὺ ποιεῖς, ἐάν μὴ ἡ ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ.' (Ἰωάν. γ'. 2.) Καὶ οἱ μαθηταί, οἵτινες εἶχον ἰδεῖν τόσας ἐκ θαύματος ἰατρείας, ἐξεπλάγησαν ἰδόντες ὅτι καὶ τῇ τρικυμίᾳ ἐξουσίαζεν ὁ Ἰησοῦς· 'Ποταπὸς ἐστὶν οὗτος, ὅτι καὶ οἱ ἀνεμοὶ καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ!' (Ματθ. ή. 27.)

Τὴν αὐτὴν δὲ ποικιλίαν εὐρίσκομεν καὶ εἰς τὰ τῶν

Ἀποστόλων καὶ ἄλλων Χριστιανῶν τοῦ καιροῦ ἐκείνου θαυματουργικά χαρίσματα· (ὡς ἐμπορεῖς νὰ ἴδῃς εἰς Α΄ Κορ. ιβ΄, καὶ ἄλλαχού.) Χρεῖα δὲ καὶ νὰ παρατηρήσῃς ὅτι δὲν ἤθελεν εὐχαριστήσῃν τὰ πνεύματα τῶν ἀνθρώπων φιλῶς νὰ ἴδωσι παράδοξόν τι συμβάν, ἐκτὸς ἂν ἐγίνετο ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων ὡς σημεῖον, μαρτυροῦν τὴν ἐκ Θεοῦ ἀποστολήν αὐτῶν. Ἀδύνατον ἤθελεν εἶσθαι, εἰς τὸ μέσον ἐχθρῶν εὐρισκόμενοι, νὰ ὤφελῃθῶσιν ἀπὸ σπάνιόν τι συμβεβηκός, τὸ ὅποιον νὰ καλέσωσι θαῦμα, καὶ νὰ ἐξηγήσωσι κατὰ τρόπον εἰς τὰς ἰδίαις αὐτῶν προσποιήσεις χαριζόμενον.

Τοῦτο μὲν πολλάκις ἐγίνετο πρὸς ὑποστήριξιν θρησκείας ἢ δόγματός τινος, ἥδη παραδεδεγμένου, ἢ συμφώνου μὲ τὰς κλίσεις τοῦ λαοῦ. Οἱ Ἑβραῖοι προθύμως ἀπέδιδον ὁτιδήποτε θαυμάσιον εἰς τὴν ὑπερφυσικὴν μεσολάβησιν τοῦ Διὸς ἢ ἄλλου τινὸς Θεοῦ ἢ Θεᾶς. Οὕτω δὲ καὶ ὁ Μωάμεθ εὐκόλως κατέπειθε τοὺς ὁπαδοὺς αὐτοῦ, ὅτι τινὲς ἀπὸ τὰς νίκας τοῦ ἐγίναν ἐκ θαύματος, καὶ ὅτι ὁ Θεὸς ἐστελλεν ἀγγέλους νὰ μάχωνται ὑπὲρ αὐτοῦ. Ἦτο μέγας πολεμιστής· πλήρεις δ' ἐνθουσιασμοῦ, καὶ πρόθυμοι διὰ κατάκτησιν, δόξαν, καὶ ἀρπαγὴν ὄντες οἱ ὁπαδοὶ αὐτοῦ, πολλάκις κατετρόπονον πολὺ ἀνωτέραν δύναμιν, νίκας κερδαίνοντες, αἵτινες δικαίως ἐμποροῦν νὰ ὀνομασθῶσι θαυμάσιαι, καίτοι οὐχὶ θαυμασιώτεραι τινῶν, τὰς ὁποίας ἄλλοι ἐκέρδησαν. Δὲν εἶναι λοιπὸν παράδοξον ἂν ὁ Μωάμεθ εὐκόλως κατέπειθεν αὐτοὺς, ὅτι ἐγίνοντο διὰ θαύματος αἱ νίκαι των, καὶ ἦσαν ἀπόδειξις ὅτι ὁ Θεὸς ἐμάχετο ἐκ μέρους των.

Πάντοτε, ἀληθῶς, εὐρίσκονται ἄνθρωποι ὀνομάζοντες θαῦμα ὁποιοδήποτε παράδοξον συμβεβηκός, καὶ μάλιστα ἐξηγοῦν αὐτὸ κατὰ τὰς ιδέας καὶ τὰς προλήψεις των. Ἐάν τις σωθῇ ἀπὸ ναυάγιον ἢ ἄλλον κίνδυνον μὲ τρόπον ἀξιοσημείωτον, πολλοὶ λέγουσιν ὅτι κατὰ θαῦμα ἐσώθη. Ἦ εἰς τὴν κατὰ παράξενον τρόπον ἀπολῆσθαι τὴν ζωὴν αὐτοῦ, ἢ ἂν συνωμοσία τις ἀνακαλυφθῇ διὰ τινος περιέργου μεθόδου, ἢ, ἐν βραχυλογίᾳ, ἂν συμβῇ τι παράδοξον, εὐρίσκονται πολλοί, οἵτινες διακίβδον αὐτὸ θαῦμα, ἢ μεσολάβησιν ὑπερφυσικὴν, καὶ σημειῖον τῆς Θείας εὐνοίας ἢ δυσαρρεσκείας πρὸς τινὰ τῶν ἐνεχομένων μερῶν.

Ἄλλὰ θρασύτατον εἶναι νὰ ἐκφραζώμεθα οὕτω πως· μάλιστα δὲ καὶ παραβιάζομεν τὸν νόμον τῆς Χριστιανικῆς ἀγάπης, ὁσάκις λέγομεν ὅτι ὁ αἰφνίδιος θάνατος ἢ ἡ μεγάλη θλίψις τινὸς συνέβη ἐκ θαύματος πρὸς παιδείαν αὐτοῦ. Τοῦτο ἐπραξαν οἱ κάτοικοι τῆς Μελίτης ὡς πρὸς τὸν Ἅγιον Παῦλον, ὅτε εἶδον τὴν ἐχιδνὰν κρεμαμένην εἰς τὴν χειρὰ του, καὶ ἐσυμπέραναν ὅτι πρέπει νὰ ᾔῃ φονεὺς καταδικαζόμενος ὑπὸ τῆς Θείας ἐκδικήσεως. (Πράξ. κη. 3, 4.) Τὴν ἀνελεήμονα ταύτην θρασύτητα μέμφεται ὁ Κύριος ἡμῶν εἰς Λουκᾶ ιγ'. 2, 3. Οἱ κάτοικοι τῆς Μελίτης ἦσαν ἀμαθεῖς εἰδωλολάτραι· ἀλλ' ἡμεῖς, οἱ περισσοτέρας γνώσεις ἔχοντες, ὀφείλομεν καὶ ὀρθότερα νὰ κρίνωμεν. Εὐκόλως ἐμπορεῖς νὰ κατανοήσῃς, δι' ὀλίγης σκέψεως, ὅτι ἀπλοῦν τι

θαυμάσιον συμβεβηκός ἀφ' ἑαυτοῦ οὐδὲν ἀποδεικνύει· ἀλλ' ὁπότεν τις πράξῃ τί ὑπερβαῖον τὴν ἀνθρωπίνην δύναμιν, ἢ προσείπῃ τί ὑπερβαῖνον τὴν ἀνθρωπίνην πρόβλεψιν, καὶ κάμῃ τοῦτο μαρτύριον τῆς ἐκ Θεοῦ ἐλευσεώς του, τότε καὶ τότε μόνον κυρίως λέγεται ὅτι προσφέρει ὑπερφυσικὴν ἢ διὰ θαύματος ἀπόδειξιν. Ὅθεν καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν Ἀποστόλων γενόμενα καλοῦνται εἰς τὰς Γραφάς, (ὡς ἀληθῶς ἦσαν), οὐχὶ μόνον τέρατα, ἀλλὰ καὶ σημεῖα· τούτῃστιν, ἀποδείξεις κατὰ θαῦμα. (Μάρκ. ις'. 20).

Παραδείγματος χάριν· τὸ νὰ παύσῃ ἑξαφνα σφοδρὰ τρικυμία καὶ ν' ἀκολουθήσῃ ἐντελής γαλήνη, εἶναι μὲν παράδοξον, ἀλλ' ἀφ' ἑαυτοῦ οὐδὲν ἀποδεικνύει. Ἀλλ' ὅτε οἱ μαθηταὶ ἤκουσαν τὸν Ἰησοῦν προστάσσοντα καὶ ἐπιτιμῶντα τὸν ἄνεμον καὶ τὰ κύματα, τὰ ὅποια καὶ πάραυτα ἐγαλήνισαν, ὁρῶς ἐστοχάσθησαν τοῦτο ὡς σημεῖον ὅτι ὁ Θεὸς ἦτο μετ' αὐτοῦ. (Ματθ. ή. 26.) Παρομοίως δὲ νὰ ζωογονηθῇ αἰφνιδίως καὶ νὰ ἀναστηθῇ ὁ τὸ φαινόμενον νεκρὸς εἶναι τῶντι θαυμαστόν· ἀλλ' ἀφ' ἑαυτοῦ εἶναι ἀπλῶς θαῦμα. Ἀλλ' ὅτε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς τὸ τέκνον τοῦ Ἰαεῖρου, (Λουκ. ή. 54), καὶ εἰς τὸν υἱὸν τῆς ἐκ Νάϊν χήρας, νὰ ἀναστηθῶσι, καὶ ἕκαστος αὐτῶν ἀληθῶς ἀνέστη κατὰ τὸν λόγον του, ταῦτα ἐγίναν δείγματα τῆς Θείας αὐτοῦ ἀποστολῆς. Ταῦτα ἦσαν ἐκ τῶν ἔργων, τὰ ὅποια, ὡς εἶπεν, ἐμαρτύρουν περὶ Αὐτοῦ. Πάλιν, εἰς τὴν ἐναντιούμενον εἰς ἰδιαιτέραν τινὰ θρησκευτικὴν αἵρεσιν ἢ σύστημα, χάσῃ αἰφνιδίως τὴν ὄρασιν αὐτοῦ, ἤθελεν εἶσθαι θρασύτατον νὰ κηρύζωμεν εὐθὺς ὅτι ἐτυφλώθη πρὸς παιδείαν. Ἀλλ' ὅτε ὁ Ἅγιος Παῦλος ἐπέπληξε τὸν Ἐλύμαν, καὶ ἐδηλοποίησεν ὅτι ἡ χεὶρ τοῦ Κυρίου ἦτον ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ὅτι ἐμελλε νὰ τυφλωθῇ, ἀμέσως δὲ σκότος ἐπέπεσεν εἰς αὐτόν, (Πράξ. ιγ'. 10, 11), ὁ Ῥωμαῖος ἀνθύπατος ἐθεώρησε τοῦτο ὡς σημεῖον· καὶ κατὰ συνέπειαν ἐπίστευσεν εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ Παύλου διδασκόμενα.

Ὅτι, ὁτιδήποτε θαυμαστόν, εἰς βραχυλογίαν, εἶναι τότε (καὶ τότε μόνον) ὑπερφυσικὸν σημεῖον, ὁπότεν ἐκτελεθῇ ἢ προλέγῃ τις αὐτὸ κατὰ τρόπον ὑπερβαῖνον τὴν ἀνθρωπίνην δύναμιν, καὶ κάμῃ αὐτὸ μαρτύριον τῆς ἀληθείας τῶν ὅσα λέγει. Τοῦτο δὲ δι. καίως ἐμπορεῖ ν' ἀπαιτηθῇ παρ' ὁποιοδήποτε ἐπαγγελιομένου ὅτι εἶναι Ἀπόστολος ἐξ οὐρανοῦ. Διότι, εἰς ξένους τις ἤρχετο πρὸς σέ, ἐπαγγελλόμενος ὅτι φέρει ἀγγελίαν παρὰ τινος φίλου σου, φυσικὰ ἤθελες περιμένειν νὰ σὲ δείξῃ τὸ χειρόγραφον τοῦ φίλου ἐκείνου, ἢ ἄλλο τεκμήριον τοιοῦτον, πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι ἀληθῶς ἐστάλην. Ὡσαύτως δὲ, καὶ ὁπότεν ἔλθῃ τις εἰς τὴν ἡμετέραν βασιλεύουσιν ὡς πρέσβυς ἀπ' ἄλλην τινὰ χώραν, ἀπαιτεῖται πρῶτον νὰ παρουσιάσῃ τὰ πιστωτικά του, ὡς λέγονται· τούτῃστιν, ἐγγράφα ἀποδεικνύοντα ὅτι δὲν εἶναι πλάνος, ἀλλὰ τῶντι ὡς πρέσβυς ἐπιτετραμμένος. Ἐπίσης δὲ ὁρῶν εἶναι ν' ἀπαιτῶμεν παρὰ τῶν ἐπαγγελλομένων ὅτι φέρουν ἀγγελίαν ἀμέσως

ἐξ οὐρανοῦ, ὥστε νὰ μᾶς δεικνύωσι τὰ πιστωτικά των· τούτεστι, τοιαύτας ὑπερφυσικὰς δυνάμεις, ὁποίας ὁ Θεὸς μόνος ἠδύνατο νὰ παρέξη, ὡς σημείον ἢ τεκμήριον ἀποδεικτικὸν τοῦ ἀληθοῦς τῆς θείας αὐτῶν ἐπιτροπῆς.

Ἀλλὰ τὸν κανόνα τοῦτον πολλάκις παραβλέπουν οἱ εὐκολόπιστοι καὶ δεισιδαίμονες, καὶ προθυμοῦνται νὰ ἐξηγῶσιν ὡς ὑπερφυσικὸν σημείον πᾶν σπάνιον συμβεβηκὸς, καθὼς νίκην, ἢ λιμὸν, ἢ τρικυμίαν, ἢ αἰφνίδιον ἀνάρρῳσιν, ἢ τὰ ὅμοια, ὁπότεν ἐξηγῶνται εἰς τρόπον ὥστε νὰ συμφωνῶσι μὲ τὰς προλήψεις αὐτῶν, καὶ τὴν θρησκευτικὴν πίστιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἤδη κλίνουν. Τοιαύτας ὁμῶς ὑπὲρ ἑαυτῶν προλήψεις δὲν εὗρηκαν οἱ Ἀπόστολοι. Οὐδέποτε ἤθελε τοὺς συγχωρηθῆναι νὰ ἐξηγήσωσι κατὰ τὸν ἴδιον αὐτῶν τρόπον παράξενόν τι συμβεβηκὸς. Ἐξ ἐναντίας, πᾶσα ἡ δεισιδαιμονικὴ εὐκολοπιστία τοῦ λαοῦ ἠναντιοῦτο εἰς αὐτούς. Ἀντὶ δὲ προθύμως νὰ κράζωσιν οἱ ἄνθρωποι **Θαῦμα!** ὁπότε συνέβαινε παράδοξόν τι, καὶ νὰ ἐξηγῶσιν αὐτὸ πρὸς χάριν τοῦ Χριστιανισμοῦ, οἱ Ἀπόστολοι εὗρηκαν τοὺς πλέον εὐκολοπίστους διατεθειμένους μᾶλλον ν' ἀποδίδωσι τὰ Χριστιανικὰ Θαύματα εἰς τὴν μαγείαν.

Διὰ νὰ κάμωσι λοιπὸν προσηλύτους, ἢ καὶ μόνον νὰ λάβωσιν ἀκρόασιν, ἦτο χρεῖα νὰ δείξωσιν (ὡς τὰ βιβλία μας λέγουν ὅτι ἐδείξαν) πολλὰ δυνατὰ ἔργα, προδήλως γεγόμενα ὑπ' αὐτῶν, ὡς τὰ Σημεῖα Ἀποστόλου.

ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ.

ΑΡΙΘΜΟΙ τινες ἔχουν ἀξιοπεριέργους ιδιότητες· ἡ γνῶσις δὲ τινῶν ἀπὸ τὰς ιδιοτήτας ταύτας συντέμνει πολλάκις τὰς ἀριθμητικὰς πράξεις. Παραδείγματος χάριν, πασίγνωστον εἶναι ὅτι πολυπλασιάζοντες μὲ 10 χρειάζεται μόνον νὰ προσθέσωμεν μηδενικὸν εἰς τὸ τέλος τῆς πολυπλασιαστέας ποσότητος· μὲ 100, δύο μηδενικά, κτλ. Ἄν θέλῃς νὰ πολυπλασιάσῃς μὲ 5, πρόσθετες μηδενικὸν, καὶ διαίρῃς τὸ κεφάλαιον μὲ 2, ἐπειδὴ πεντάκις λαμβανομένη οἰκδῆποτε ποσότης εἶναι τὸ ἡμισυ τῆς αὐτῆς ποσότητος δεκάκις λαμβανομένης—οὕτω,

$$\left. \begin{array}{r} 2) 2,689,530 \\ 1,344,765 \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{Παράγει τὸ αὐτὸ γινόμε-} \\ \text{νον ὡς} \end{array} \left\{ \begin{array}{r} 268,953 \\ 5 \\ 1,344,765 \end{array} \right.$$

Διὰ νὰ πολυπλασιάσῃς μὲ 25, πρόσθετες δύο μηδενικά, καθὼς διὰ νὰ πολυπλασιάσῃς μὲ 100, καὶ διαίρῃς μὲ 4, ἐπειδὴ 25 εἶναι τὸ τεταρτημόριον τῶν 100—οὕτω,

$$\left. \begin{array}{r} 4) 36,849,200 \\ 9,212,300 \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{Παράγει τὸ αὐτὸ γινόμε-} \\ \text{νον μὲ ὀλιγωτέρους χαρα-} \\ \text{κτῆρας, ὡς ἂν ἐπολυ-} \\ \text{πλασιάζομεν 368,492} \\ \text{μὲ 25—οὕτω,} \end{array} \left\{ \begin{array}{r} 368,492 \\ 25 \\ 1842460 \\ 736984 \\ 9,212,300 \end{array} \right.$$

Ἀριθμοὶ τινες, ὡς ὁ 9 καὶ ὁ 3, ἔχουν πολλὰ περιέργους ιδιότητες. Ἐάν τις χαρακτηρ, μηδενικά ἔχων κατόπιν αὐτοῦ, διαιρεθῇ μὲ 9, τὸ πηλίκον θέλει συνίστασθαι ἀπὸ ἑνα μόνον χαρακτηρα, δηλαδή, τὸν πρῶτον χαρακτηρα τοῦ διαιρετέου, ὡς—

$$9) 600,000$$

$$9) 40,000$$

$$66,666-6$$

$$44,444-4$$

Ἐάν μία ποσότης ἐμπορῇ νὰ διαιρεθῇ μὲ 9, (9)549 καὶ τὸ κεφάλαιον τῶν χαρακτηρῶν αὐτῆς, ὅταν συναφθῶσιν, ἐμπορεῖ ὡσαύτως νὰ διαιρεθῇ μὲ 61 9—οὕτω, 5, 4, 9, συναπτόμενοι, κάμνουν 18, ὁ ὁποῖος ἀριθμὸς εἶναι διαιρετὸς μὲ 9. Ἐάν ἡ ποσότης 549 πολυπλασιασθῇ μὲ οἰονδήποτε χαρακτηρα, καὶ τὸ γινόμενον ἐμπορεῖ ὡσαύτως νὰ διαιρεθῇ μὲ 9, ὡς

$$\left. \begin{array}{r} 549 \\ 6 \\ 9) 3294 \\ 366 \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{Καὶ τὸ κεφάλαιον τῶν χαρακτηρῶν} \\ \text{τοῦ γινόμενου ἐμπορεῖ προσέτι νὰ δι-} \\ \text{αιρεθῇ μὲ 9—οὕτω,} \end{array} \left\{ \begin{array}{r} 3 \\ 2 \\ 9 \\ 4 \\ 9) 18 \\ 2 \end{array} \right.$$

Διὰ νὰ πολυπλασιάσῃς μὲ 9, πρόσθετες μηδενικὸν, καὶ ἀφαίρῃς τὴν πολυπλασιαστέαν ποσότητα—οὕτω,

$$\left. \begin{array}{r} 43,260 \\ 4,326 \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{Παράγει τὸ αὐτὸ γινόμενον ὡς} \end{array} \left\{ \begin{array}{r} 4,326 \\ 9 \\ 38,934 \end{array} \right.$$

Ταυτοτρόπως, διὰ νὰ πολυπλασιάσῃς μὲ 99, πρόσθετες δύο μηδενικά· μὲ 999, τρία μηδενικά, κτλ. Αἱ ιδιότητες αὗται τοῦ χαρακτηρος 9 ἐνισχύουν τὸν νέον ἀριθμητικὸν νὰ ἐκτελέσῃ διασκεδαστικὸν τι παίγνιον, ἀρκετὸν νὰ διεγείρῃ τὸν θαυμασμὸν τῶν ἀμυήτων.

Ἀφοῦ ἐκλέξῃς σειρὰς τινὰς ἀριθμῶν, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ διαιρεθῶσι μὲ 9, ὡς 365,472, 821,754, κτλ., ἀπαίτησε παρὰ τινος νὰ πολυπλασιάσῃ κρυφῶς οἰονδήποτε τῶν σειρῶν τούτων μὲ ὅποιον χαρακτηρα θέλει, νὰ ἐξαλειψῇ ἑνα ἀριθμὸν τοῦ γινόμενου, καὶ νὰ σὲ γνωστοποιήσῃ τοὺς ἐπιλοιπούς χαρακτηρας, καθ' ὁποῖανδήποτε τάξιν ἀγαπᾷ· σὺ δὲ τότε, βοηθούμενος ἀπὸ τὴν γνῶσιν τῶν ἀνωτέρων ιδιοτήτων τοῦ 9, εὐκόλως θέλεις δηλοποιήσῃς τὸν ἐξαλειφθέντα ἀριθμὸν. Οὕτω, ὑπόθετες ὅτι 365,472 εἶναι οἱ ἐκλεχθέντες ἀριθμοί, ὁ

$$\left. \begin{array}{r} 365,472 \\ 6 \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{δὲ πολυπλασιαστέας εἶναι 6· ἂν λοι-} \\ \text{πὸν ἐξαλειφθῇ ὁ 8, θέλουν δοθῆναι εἰς} \\ \text{σὲ οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι·} \end{array} \left\{ \begin{array}{r} 2 \\ 1 \\ 9 \\ 2 \\ 3 \\ 2 \\ 19 \\ 8 \end{array} \right.$$

Τὸ κεφάλαιον τῶν ἀριθμῶν τούτων εἶναι 19· ἀλλὰ 19, διαιρούμενον μὲ 9, ἀφίνει ὑπόλοιπον 1· χρειάζεσθαι λοιπὸν 8 νὰ συντελέσῃς καὶ ἄλλον 9· ὅθεν 8 εἶναι ὁ ἐξαλειφθεὶς ἀριθμός.

Διὰ τῆς χρήσεως τοῦ 9 ἐμποροῦμεν ν' ἀποδείξωμεν